

1. Makalenin Künyesi

Durukan, Erhan, “Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi”
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 24 (1), 2011, 209-216

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğretimi, Ders kitapları, Metinler, Öğrenci görüşleri.

2. Giriş

Bu çalışmanın amacı, Türkçe ders kitaplarındaki metinleri uzunluk, anlaşılabilirlik, okunabilirlik ve görsellerle / etkinliklerle desteklenme bakımlarından öğrenci görüşlerine göre değerlendirmektir. Bu amaçla araştırmacı tarafından 13 soruluk ‘Türkçe Ders Kitaplarına İlişkin Görüşler Anketi’ geliştirilmiş ve Trabzon ilinde öğrenim gören 297 ilköğretim 2. kademe öğrencisine uygulanmıştır. Anketin güvenilirlik katsayısı (*Croanbach alpha*) 0,814 olarak bulunmuş, maddelerin geçerliliği alan uzmanlarının görüşleriyle sağlanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 16 programında frekans, yüzde ve tek yönlü ANOVA analizleriyle değerlendirilmiştir. Çalışma sonunda; öğrencilerin X: 2,56 (*Min:1, Max: 3 aralığında*) oranında olumlu görüş bildirdikleri, sınıflar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türkçe ders kitaplarındaki metinleri uzunluk, anlaşılabilirlik, okunabilirlik ve görsellerle / etkinliklerle desteklenme bakımlarından öğrenci görüşlerine göre değerlendirmektir.

3. Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, betimsel araştırma modellerinden tarama modelinde yapılmıştır. Bu model, geçmişte veya hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan kişi, olay, olgu, durum veya nesne kendi koşulları içinde tanımlanmaya çalışılır.

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini ilköğretim 2. kademe öğrencileri oluştururken, örneklemi ise Trabzon ilinde öğrenim gören 297 ilköğretim 2. kademe öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme alınan toplam 297 öğrencinin 101’i (%34) 6. sınıf, 95’i (%32) 7. sınıf ve 101’i (%34) 8. sınıf öğrencisidir. Örneklemdeki öğrenci sayılarının sınıf seviyelerine göre birbirine yakın ve orantılı bir dağılım sergilediği görülmektedir.

Verilerin Toplanması ve Değerlendirilmesi

Çalışmanın verilerini toplamak amacıyla araştırmacı tarafından 15 soruluk ‘Türkçe Ders Kitaplarına İlişkin Görüşler Anketi’ geliştirilmiştir. Anketin hazırlanmasında 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı’ndaki okuma alanı amaç / kazanımlarından ve “Okuma Metinlerinde Bulunması Gereken Özellikler” bölümünden yararlanılmıştır. Ankette metinlerin uzunluğu, anlaşılabilirliği; görsellerle, etkinliklerle ve ödevlerle desteklenme durumlarına yönelik ifadeler yer almıştır. Alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda 2 madde elenmiş, yapılan pilot uygulama sonucunda güvenilirlik katsayısı (*Croanbach alpha*) 0,814 olarak bulunmuştur. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonunda ankete 13 maddelik son hâli verilmiştir. İlköğretim 2. kademe öğrencilerinin seviyeleri de göz önünde bulundurularak anket maddelerinin fazla olmamasına özen gösterilmiştir. Anketteki maddeler 1 (*Katılmıyorum*), 2 (*Kararsızım*) ve 3 (*Katılıyorum*) olarak puanlanmıştır. Olumsuz maddelerde ise puanlama ters olarak yapılmıştır. Anket, Trabzon ilinde farklı okullarda öğrenim gören 297 öğrenciye elden ulaştırılmış ve toplanmıştır. Veriler SPSS 16 programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Öğrencilerin maddelere verdikleri cevaplar frekans ve yüzde analiziyle, sınıflar arasında görüş farklılığı olup olmadığı tek yönlü ANOVA testi aracılığıyla değerlendirilmiştir.

4. Bulgular ve Tartışma

Bulgular:

Öğrenciler en düşük oranda görüşü X: 2,14 ortalamaıyla “Metinlerdeki görselleri / resimleri ilginç buluyorum.” maddesinde, en yüksek oranda görüşü ise “Metinler sayesinde yeni deyim ve atasözleri öğreniyorum.” maddesinde sergilemişlerdir. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin metinlerle ilgili görsellere olumsuz yaklaştığı, kelime hazinesi gelişimi konusunda metinlerdeki yeni kelime ve kelime gruplarına olumlu bakış açısı sergilediği söylenebilir.

Örnekleme alınan öğrencilerin görüşleri arasında sınıf seviyesi bakımından farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü ANOVA testi yapılmıştır. 6. sınıf öğrencilerinin ortalaması X: 2,57; 7. sınıf öğrencilerinin X: 2,56 ve 8. sınıf öğrencilerinin X: 2,55'tir. Yapılan ANOVA analizi sonunda sınıf seviyeleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Bu veriden hareketle her üç sınıf seviyesinin ortalamanın üstünde (*Min:1, Max: 3 aralığında X: 2,56*) olumlu görüş belirttikleri söylenebilir.

5. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada ilköğretim 2. kademe öğrencilerinin Türkçe dersi ders kitaplarındaki metinlere ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Öğrencilerin görüşleri, 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki kazanımlardan ve okuma metinlerinde bulunması gereken özelliklerden yola çıkılarak alınmıştır. Bu amaçla, öğrencilerin görüşlerini almak için hazırlanan ankette metinlerin uzunluğu, okunabilirliği / anlaşılabilirliği; görsellerle, etkinliklerle ve ödevlerle desteklenme durumlarına ilişkin ifadeler yer almıştır. Çalışmamızın sonucu Bulut'un (1999), Akkaya ve Susar Kırmızı'nın (2007) öğretmen görüşleri üzerine yaptığı araştırmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. İlgili araştırmalarda da metinlerin uzunluğu, okunabilirliği / anlaşılabilirliği ve görsellerle desteklenmeleri hususlarında 'kısmen yeterlilik / kabul edilebilirlik' sonuçlarına ulaşılmıştır. Sınıf seviyelerine göre öğrenci görüşleri arasında farklılığın olmadığı; 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin görüşlerinin birbirine çok benzer olduğu da araştırmanın bir diğer sonucudur. Bu sonuçtan hareketle de ilköğretim 2. kademe öğrencilerinin bütün sınıf seviyelerinde metinlere yönelik olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

6. Kişisel Sonuç

M.E.B 6,7,8 Türkçe ders kitaplarındaki metinler hakkında öğrencilerin görüşlerinin değerlendirildiği bu makalede ulaşılan sonuçlara bakıldığında ders kitaplarındaki metinlere karşı genel anlamda olumlu bir yaklaşım hissedilmektedir. İlköğretim 2. kademesi (6, 7, 8. sınıflar) seviyesindeki 297 öğrencinin görüşleri ortalamanın üzerinde (min. 1, max. 3) sırasıyla 2.57, 2.56 ve 2.55 şeklinde tanımlanmıştır. Bu da öğrencilerin ders kitaplarında yer alan metinlere karşı genel itibarıyla olumlu tutum ve görüş sergilediklerinin sayısal / bilimsel sonucudur. Bu sonuca da 13 soruluk bir 'Türkçe Ders Kitaplarına İlişkin Görüşler Anketi' ile ulaşılmış olup makalenin bulgular bölümünde kendine yer bulmuştur.